

Dava Foods Sweden AB
Storsvängen 6
532 38 Skara

Eventuell överträdelse av lagen om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter – ensidig ändring av avtalsvillkor

Saken

Eventuell överträdelse av 5 § första stycket 3 lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter (LOH).

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare. Ärendet avslutas.

Ärendet

Bakgrund

1. Konkurrensverket mottog ett anonymt tips i oktober 2022. Uppgiftslämnaren angav att Dava Foods Sweden AB (Dava) under 2022 infört vad som kallas för "marknadsjusterat" pris, vilket bland annat inneburit att priserna justerats veckovis. Detta innebär att Dava baserat på sin egen försäljning ensidigt justerar priset som betalas till leverantören för de ägg som leverantören producerar till Dava.
2. Dava är en del av Dava Foodskoncernen och är ett svenskt äggpackeri och fabrik för flytande äggprodukter. Dava levererar skalägg och flytande produkter till detaljhandeln samt storkök och restauranger. Dava sorterar och klassificerar ägg från äggproducenterna och packar de sorterade premiumäggen i detaljhandelsförpackningar med egna eller andras varumärken.

Konkurrensverkets utredning

3. Syftet med utredningen har varit att undersöka hur Dava:s prissättningsmodell med det så kallade marknadsjusterade priset förhåller sig till förbudet mot ensidiga ändringar i LOH.
4. Konkurrensverket har under utredningen hämtat in uppgifter och handlingar från Dava genom förelägganden och telefonsamtal samt tagit del av offentligt tillgänglig information.

Vad som framkommit i utredningen

5. Under Konkurrensverkets utredning har bland annat följande framkommit.
6. Dava:s primära leverantörer är äggproducenter som är geografiskt spridda över Sverige. Dava kontrakterar äggproducenterna för en viss tidsperiod och använder standardavtal för att reglera villkoren. Ett exempel på ett sådant avtal har getts in.
7. När Dava kontrakterar äggproducenter avtalas inget avseende hur ofta så kallad "notering" meddelas. Med notering avses pris. Det är Dava som sätter notering gentemot producenten i enlighet med standardavtalet. Förfarandet är enligt Dava i linje med hur förfarandet för avräkning ser ut i branschen.
8. Avräkning till producenterna sker genom att äggen vägs och kvalitetssorteras. Sorteringsdata ligger sedan till grund för slutavräkningen enligt det noterade priset.

9. Av utredningen framgår vidare att Dava under 2022 infört en rörlig marknadsjustering av priset, vilket också har inneburit att noteringen (priset) ändrats oftare än tidigare.
10. Inför en kommande noteringsändring kommunicerar Dava ändringen till producenterna. Vidare informerar Dava kontrakterade äggproducenter om påverkande marknadsförhållanden och om relevanta förhållanden hos Dava. Fysiska producentmöten hålls ytterligare 3–4 gånger per år, där marknadsförutsättningar och utveckling, externa faktorer och noteringsbestämning redovisas.
11. Det finns enligt Dava inget ytterligare avtalat med äggproducenterna om prissättningen än vad som framgår av standardavtalet.

Skälen för beslutet

Rättslig reglering

12. LOH trädde i kraft den 1 november 2021. LOH gäller alla köpare av sådana produkter som faller inom lagens tillämpningsområde givet att köparens, i de fall köparen inte är en myndighet eller kan jämföras med en myndighet, årsomsättning överstiger två miljoner euro samt att endera av köparen eller leverantören är etablerad i Sverige. Leverantörer definieras enligt 3 § 3 LOH som en fysisk eller juridisk person som säljer jordbruks- och livsmedelsprodukter. Vidare definieras köpare i 3 § 2 LOH som en fysisk eller juridisk person, en grupp av fysiska eller juridiska personer, eller en myndighet som köper jordbruks- och livsmedelsprodukter. Vad som är en jordbruks- eller livsmedelsprodukt framgår av 3 § 1 LOH och definieras som produkter som förtecknas i bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt produkter som inte förtecknas i den bilagan men som framställs för användning som livsmedel genom användning av produkter som förtecknas i den bilagan.
13. Enligt 5 § första stycket 3 LOH är det förbjudet för en köpare att ensidigt genomdriva en ändring av villkoren i ett avtal i fråga om intervall, metod, plats, tid eller volym för en leverans, kvalitetskrav, betalning eller pris. Av ordalydelsen framgår att bestämmelsen tar sikte på att ändra villkoren i ett befintligt avtal.

Konkurrensverkets bedömning

14. Ägg utgör en jordbruksprodukt enligt bilaga I till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och omfattas således av lagen. Dava är ett företag etablerat i Sverige och har en omsättning som överstiger två miljoner euro år 2022. Dava:s inköp av ägg omfattas därför av LOH.
15. Konkurrensverket konstaterar att pris är en sådan faktor som omfattas av förbudet mot ensidiga ändringar i 5 § första stycket 3 LOH. Frågan som

Konkurrensverket har övervägt i ärendet är därför om Dava genomdrivit en ensidig ändring av de avtalade villkoren om pris i strid med lagen.

16. Av det underlag som Konkurrensverket tagit del av framgår att det belopp, priset, som Dava ska betala till äggproducenter fastställs av Dava genom så kallad notering. Av utredningen framgår vidare att Dava i sitt standardavtal inte anger hur priset fastställs eller hur ofta priset kan ändras. Detta innebär att Dava självständigt kan höja eller sänka priset beroende på marknaden. Dava har visserligen ändrat noteringen (priset) oftare sedan juni 2022 och infört en rörlig marknadsjustering, men detta regleras inte i standardavtalet. Det har inte framkommit att något annat har avtalats om prismekanismen mellan Dava och äggproducenterna än vad som framgår av standardavtalet.
17. Konkurrensverket bedömer att utredningen inte visat att det är fråga om en ensidig ändring av priset i den mening som avses i 5 § första stycket 3 LOH när Dava under avtalsperioden noterar ett nytt pris till de kontrakterade äggproducenterna. Mot denna bakgrund finner Konkurrensverket att det inte är nödvändigt att fortsätta utredningen.

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit föredragande jurist Victor Aronsson.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och beslutet saknar därför namnunderskrift.

Rikard Jermsten

Beslutet att inte utreda ärendet vidare kan inte överklagas

Detta beslut kan inte överklagas, se 4 och 8 §§ förordningen (2021:583) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.